

3^η επανάληψη στη γλώσσα– τα είδη των προτάσεων

Αφού ολοκληρώσατε την επανάληψη στο άρθρο, το ουσιαστικό και το επίθετο... σειρά έχει το ρήμα που αποτελεί έναν από τους βασικούς όρους μίας πρότασης. Ας θυμηθούμε λοιπόν τα βασικά στοιχεία ενός ρήματος:

Ρήματα είναι οι λέξεις που εκφράζουν μια ενέργεια (κάνω κάτι) ή μία κατάσταση (παθαίνω κάτι).

- Έχουν 6 πρόσωπα και 2 αριθμούς:

εγώ - ά πρόσωπο	
εσύ - β' πρόσωπο	ενικός αριθμός
αυτός- η -ό - γ' πρόσωπο	

εμείς - ά πρόσωπο	
εσείς - β' πρόσωπο	πληθυντικός αριθμός
αυτοί -ες -α - γ' πρόσωπο	

- Έχουν 2 φωνές:

Ενεργητική	Παθητική
-ω	-μαι
δένω	δένομαι

- Έχουν 8 χρόνους:

Ενεστώτας = τι γίνεται τώρα
Παρατατικός = τι γινόταν χθες συνέχεια
Αόριστος = τι έγινε χθες μία φορά
Εξακολ. Μέλλοντας = τι θα γίνεται αύριο συνέχεια
Στιγμ. Μέλλοντας = τι θα γίνει αύριο μία φορά
Παρακείμενος = τι έχει γίνει μέχρι τώρα
Υπερσυντέλικος = τι είχε γίνει χθες
Συντελεσμένος Μελ. = τι θα έχει γίνει αύριο

- Έχουν 3 εγκλίσεις:

Οριστική	Υποτακτική	Προστακτική
Βέβαιο	θέλω να γίνει	προτρέπω - διατάζω
Όλοι οι χρόνοι	Ενεστώτας και Αόριστος	

Ας εφαρμόσουμε τώρα όσα διαβάσαμε στις παρακάτω ασκήσεις...

3^η επανάληψη στη γλώσσα– τα είδη των προτάσεων

1. Στις παρακάτω λέξεις κυκλώνω μόνο όσες είναι ρήματα.

τρέχω	μένω	όταν
τροφή	γιατρός	μαγειρεύω
τρώω	μολύβι	γράφω
πλένω	πλένομαι	πόρτα
ζωγραφιά	ποδήλατο	ζωγραφίζω
χαρούμενος	θάλασσα	κολυμπώ
γελώ	αστείο	διάλειμμα
όνειρο	κοιμάμαι	κρεβάτι
γυμνάζομαι	μπάλα	κολυμπώ
μέσα	σπίτι	προστατεύομαι
όταν	ξαπλώνω	ξεκουράζομαι
κάθε	πρωί	εκδρομή

2. Υπογραμμίζω τα ρήματα στις παρακάτω προτάσεις.

- Κάθε απόγευμα ζωγραφίζω με τα πινέλα μου.
- Ο γιατρός εξετάζει τον ασθενή.
- Στο σχολείο συναντώ τους φίλους μου και παίζουμε.
- Τα λουλούδια ανθίζουν την άνοιξη.
- Όταν μεγαλώσω θέλω να γίνω αστροναύτης.
- Κάθε καλοκαίρι πηγαίνω στο χωριό μου.
- Ο δασκάλα διορθώνει τα γραπτά.
- Ο παππούς μου λέει παραμύθια.

3^η επανάληψη στη γλώσσα– τα είδη των προτάσεων

3. Σχηματίζω ρήματα από τα παρακάτω ουσιαστικά.

ουσιαστικά	ρήματα
το στρώμα	Ενεργ. Φ. εγώ στρώνω
η γιορτή	Ενεργ. Φ.
η ζωγραφιά	Ενεργ. Φ. _____ Παθ. Φ. _____
το παιχνίδι	Ενεργ. Φ.
η βαφή	Ενεργ. Φ. _____ Παθ. Φ. _____
το καθάρισμα	Ενεργ. Φ. _____ Παθ. Φ. _____
η μαγεία	Ενεργ. Φ. _____ Παθ. Φ. _____

4. Συμπληρώνω το κατάλληλο πρόσωπο κλίνοντας το ρήμα γράφω.

Ενικός αριθμός

Πληθυντικός αριθμός

..... γράφω

..... γράφουμε

..... γράφεις

..... γράφετε

..... γράφει

..... γράφουν

5. Γράφω το πρόσωπο και τον αριθμό των παρακάτω ρημάτων, όπως στο παράδειγμα.

αυτοί γελούν **γ' πληθυντικού** εγώ πληκτρολογώ

αυτός παίζει αυτοί διασκεδάζουν

εγώ γελώ αυτό κοιμάται

3^η επανάληψη στη γλώσσα– τα είδη των προτάσεων

εσείς κερδίζετε εσύ παρακολουθείς

αυτές πλένονται εμείς καθόμαστε

εμείς ακούμε εσείς φεύγετε

εσύ έρχεσαι εμείς είμαστε

6. Μεταφέρω το ρήμα της πρότασης στον πληθυντικό αριθμό:

Εγώ πηγαίνω στο θέατρο.

Αυτή τραγουδά μελωδικά.

Εσύ έχεις το νου σου στο παιχνίδι.

Πώς πέρασες το καλοκαίρι σου;

Αυτό κελαηδάει υπέροχα.

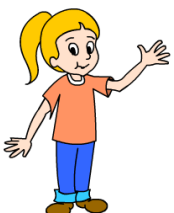
Εγώ χορεύω στον ελεύθερό μου χρόνο.

.....

7. Γράφω τα παρακάτω ρήματα στη φωνή που ανήκουν:

(κατεβαίνω, χτενίζω, μαθαίνω, ζεσταίνομαι, λυπάμαι, ζηλεύω,
χαίρομαι, αρρωσταίνω, χτενίζομαι, δανείζομαι)

Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή

Όλα καλά μέχρι εδώ; Δστην επόμενη επανάληψη θα ασχοληθούμε με του χρόνους, την κλίση των ρημάτων και τις εγκλίσεις.